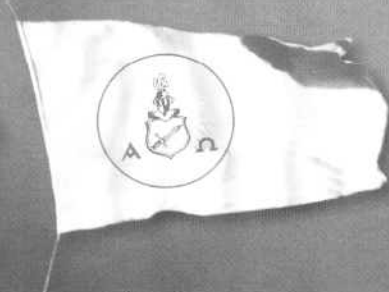
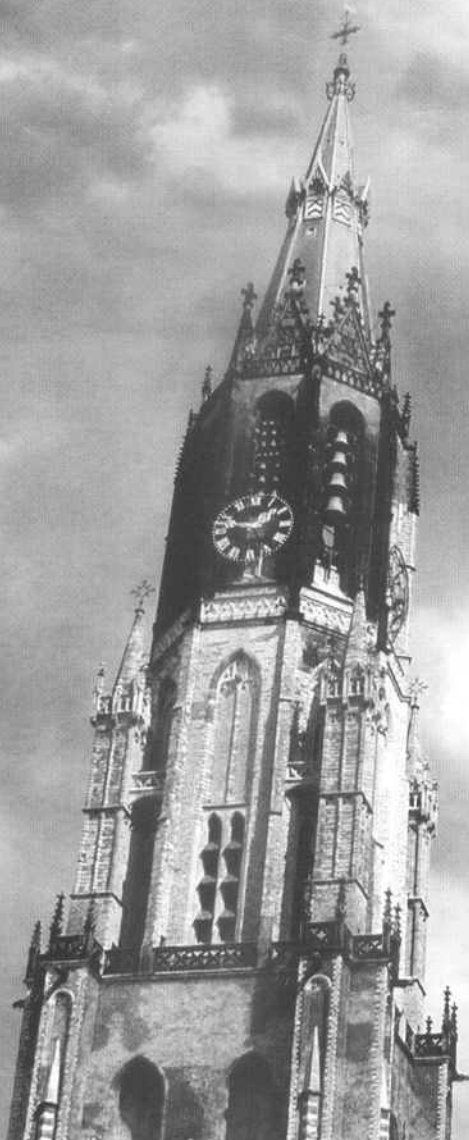

DE HERVORMDE VAAN

70e jaargang - No. 2 - februari 2010

Orgaan van de bond van Nederlandsche Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Versijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filtnet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij maart-nummer

De kopij voor het maart-nummer moet vóór
21 februari bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Calvijn

De ordelijke bediening van het avondmaal

Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden
1 Korinthe 14:40

Of het brood gezuurd of ongezuurd is en of de wijn rood of wit is, is om het even - dit wordt aan de kerk overgelaten... Alexander, de bisschop van Rome, was de eerste die behagen geschept heeft in ongezuurd brood. Zulke onbeduidende en toneelachtige nietigheden dienen geen ander doel dan om de zintuigen van de verbaasde gemeente te bedriegen...

Nadat al die ceremoniën uit de weg geruimd zijn, zou het avondmaal op de meest passende manier bediend kunnen worden, wanneer het zeer dikwijls en minstens eenmaal per week aan de gemeente voorgehouden wordt.

Er moet met gebed begonnen worden. Dan moet de preek gehouden worden. Daarna spreekt de dienaar de instellingswoorden van het avondmaal nadat het brood en de wijn op tafel gezet zijn. Vervolgens verkondigt hij de beloften die ons er in zijn nagelaten. Tegelijkertijd sluit hij degenen uit de gemeenschap die door het verbod des Heeren van het avondmaal afgehouden worden. Daarna moet er gebeden worden dat zoals de Heere door Zijn goedgunstigheid ons dit heilige voedsel gegeven heeft, Hij ons ook onderrichte en vorme om het met geloof en een dankbaar hart te ontvangen; alsook dat Hij ons door Zijn barmhartigheid zulk een maaltijd waardig make, aangezien wij uit onszelf onwaardig zijn. Dan worden er psalmen gezongen of er wordt gelezen en de gelovigen nemen ordelijk aan de heilige maaltijd deel. Intussen breken de dienaars het brood en geven het aan de gemeente.

Ná het avondmaal moet de gemeente opgewekt worden tot een oprecht geloof, tot belijdenis des geloofs en tot liefde en een leven dat Christus waardig is. Tenslotte wordt er gedankt en Gods lof gezongen. Na afloop ervan moet de dienaar de gemeente in vrede uiteen laten gaan.

Inhoud

	blz.
Woorden van Calvijn.....	2
Meditatie.....	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	7
Van de voorzitter.....	11
In the picture.....	12
Hoe gastvrij ben ik?.....	13
Organisatienieuws.....	15
Boekbesprekingen.....	15
Overlijdensberichten.....	16

Eén ding weet ik

Johannes 9 : 25

Bij één van de tempelpoorten zit een blinde man te bedelen. Hij is blind geboren. Vreselijk zo'n leven in het donker en dan geen uitzicht op herstel. Hij moet er mee leren leven. Dat hebben de artsen hem misschien wel gezegd, net als tegenwoordig. Blind zijn is, net als alle andere kwalen en gebreken, gevolg van de zondeval. Geen zonden, geen wonden.

Maar veel Joodse mensen in die dagen geloofden dat lijden straf was op een persoonlijk begane zonde. Dat God er een soort lik-op-stuk-beleid op na zou houden. Ook de discipelen van Jezus waren die vergeldingstheorie toegedaan. Net als de vrienden van Job. Hij zou het ook wel aan zichzelf te wijten hebben dat hij zulke erge dingen moest mee maken in zijn leven. Jezus leert het Zijn leerlingen af en Hij doet dat ons ook. Wij zeggen ook wel te snel: eigen schuld. Jammer genoeg is een mens hardleers. De Heere moet de dingen heel vaak zeggen.

Er gaat iets moois gebeuren daar in Jeruzalem. Jezus gaat die man genezen op een wel heel wonderlijke manier. Hij doet Zijn Naam van Wonderlijk alle eer aan. De blinde man, zijn naam kennen we niet, vraagt niet om genezing. Hoe kon hij ook denken dat ook maar iemand hem genezen kon?

Het initiatief gaat helemaal van Jezus uit, zoals zo vaak. Wel gebruikt Hij daarvoor middelen. Ook zoals zo vaak. Levensmiddelen, geneesmiddelen, genademiddelen. Ze zijn er om gebruikt te worden. Hij is er niet aan gebonden, wij wel. De middelen die Jezus hier gebruikt zijn echt geen geneesmiddelen. Ze zijn niet om na te doen.

Jezus maakt zelf een beetje slijk, modder, en smeert dat op de blinde ogen van deze bedelaar. Nu is hij dubbel blind. Bij dit middel is hij passief, maar nu moet hij ook in actie komen. Jezus stuurt hem, zo blind als hij is, naar het badwater in Siloam. Daar moet hij zijn ogen wassen.

Zo stelt Jezus zijn geloof op de proef. Hoeveel

geloof hij had weten we niet, wel kent hij de naam van Jezus, blijkt later. Hij moet het van Jezus verwachten en geheel op Hem zijn vertrouwen stellen. Hij zal wel weten wat hij moet doen. Het kunnen niet deze middelen zijn, maar Jezus zelf. Hij gehoorzaamt! Dat is toch heel wat hè. Hij wast zich, zoals Naäman in de Jordaan en hij wordt ziende. Wat een groot wonder is hier gebeurd.

Iedereen blij natuurlijk, zou je denken. Blij met de blijden. Dat toch niet. Wel de hele buurt in opschudding. Ze sturen hem naar de Farizeeën toe. Die zullen wel weten wat je hiervan denken moet. Die zijn er gauw uit. Een genezing op sabbat dat kan helemaal niet. Was hij wel echt blind? Is hij wel echt genezen? Wat zeggen zijn ouders er van? Die zeggen: vraag het hem zelf maar, hij heeft zijn leeftijd. Zij wagen het niet tegen de mannen van de godsdienst in te gaan.

Straks worden ze nog getroffen door de strenge tucht en afgesneden van de synagoge.

Dan zegt de wonderlijk genezen man het zelf openlijk: „Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie”. Kort en goed. Hij stelt zich op tegenover de Farizeeën. Die zeggen: „Wij weten”. Ja, dat dachten ze. Ze weten er alles van. Van God en Goddelijke zaken, van Mozes en de Wet. Vooral dat laatste, Mozes is hun man. Daar kun je van op aan, maar van die Jezus niet. Met Hem is het geen zuivere koffie. Hij is een zondaar. Een overtreder van het vierde gebod. Als zo'n man je beter maakt, dan is het niet echt. Je moet het niet willen door Hem geholpen te worden.

De bedelaar bedoelt dat ze hem nog meer kunnen vertellen. Ik weet niet zo veel als jullie en ben niet zo goed als jullie, maar één ding weet ik wel. Ik was ongeneeslijk ziek, maar Hij heeft mij totaal genezen. Hij gunde mij het licht in de ogen en jullie niet. Het licht gaat hem steeds meer op en als Jezus hem later weer opzoekt dan gaat het licht hem op in zijn hart. Dubbel blind eerst en dubbel genezen nu.

Met dit wonder laat Jezus zien, dat een mens

geestelijk genezen moet worden. Het is nodig en het kan. Het gebeurt. In het paradijs zag de mens. Lichamelijk en geestelijk. Zij zagen God en elkaar. Oog en hart voor de naaste. Alles was goed. De mens heeft werkelijk een heerlijk verleden. Toen kwam er revolutie. Moedwillig en vrijwillig. Adam en Eva keerden zich tot de duivel en vielen van God af. Alles in één slag omgekeerd. Het paradijs uit, het was over en sluiten. Sindsdien worden alle mensen, wie ze ook zijn en waar ze ook wonen, blindgeboren. Niemand die zichzelf genezen kan, geen mens die het meer goed kan maken met God, al zou hij willen. Een gang naar de kwakzalvers helpt ook niet. Wie kan genezen? Hij alleen. De grote Medicijnmeester. Hij heeft het middel tegen de kwaal van zonde en schuld. Dat middel is verzoeningsbloed. Het wordt ons aangereikt in de prediking. Het wordt ons voorgesteld in de sacramenten. Het wordt gebruikt door de Geest van Pinksteren. Hij laat het druppelen in zondaarsharten. Kwam het ook al terecht, door genade, in ons hart of hebben wij het niet nodig? Opnieuw moet alles worden omgekeerd.

Dan in de goede richting. Herschepping. Een nieuw hart en nieuw leven. Een handel en wandel in het vrolijk levenslicht. Geleid door de Geest.

Deze man is een mens van één ding. Net wat Jezus zei tegen Maria en Martha: „Maar één ding is nodig” en wat David zei: „Eén ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken, al mijn levensdagen wonen in het huis van de Heere”.

Vele dingen zijn betrekkelijk, eigenlijk is maar één ding echt nodig.

Ik was blind, nu zie ik.

Ik was dood, ben levend gemaakt.

Ik was verloren, ben gevonden.

Ik leefde in het duister, nu zie ik op het Licht van de wereld.

Ik hoorde eerst bij de duivel, nu bij Jezus.

Ik beminde God niet, Hij mij wel en nu heb ik Hem lief.

Eerst zocht ik ver van Hem de weelde, nu lust ik nevens Hem niets op aarde.

Dan zal ik ook eens eenmaal gedurig bij Hem zijn.

Kunnen we het al meemaken? Zo ja, dank God. Zo nee, er is haast bij.

Bijbelstudie O.T.

Spreuken

Rijk en rijkdom

Ds. E. DE MOTS

Droom

De HEERE vroeg aan Salomo in een droom (1 Koningen 3) wat hij van Hem begeerde. Zoals bekend vroeg hij toen om wijsheid. Maar Salomo kreeg meer. Er staat in vers 13 van genoemd hoofdstuk: Zelfs ook wat gij niet begeerd hebt, heb Ik u gegeven, beide *rijkdom* en eer. Van die rijkdom krijgt hij zoveel dat niemand onder de koningen van zijn tijd, hem daarin overtreffen zal en ook overtroffen heeft. Zeven hoofdstukken verder, 1 Koningen 10, lezen wij vervolgens meer over de rijkdom van de koning. Zelfs de – ook niet onbemiddelde – koningin van Scheba heeft ervan gehoord:

zij verbaast zich over (...) *het goed* (...) van Salomo. Het overtreft al haar verwachting: de helft is haar nog niet aangezegd! (1 Kon. 10: 7m.)

Rijkdom

Vervolgens vertelt de schrijver van 1 Koningen (10) ons vanaf vers 14 veel meer over de rijkdom van Salomo. Om een indruk te geven enkele voorbeelden. Salomo blijkt jaarlijks 666 talent goud te ontvangen. Dit is omgerekend ongeveer 20.000 kg! Dit komt naast het

bedrag dat de handelskaravanen brengen en de winst die de handelaars maken. En dan is ook nog niet genoemd de belasting die wordt betaald door de koningen van Arabië en de stadhouders van de gebieden binnen de invloedssfeer van Israël. (vers 15)

Een deel van het goud verwerkt Salomo in schilden van geslagen goud, een troon van ivoor, overtrokken met zuiver goud. Ook het leger van de koning mag er zijn: 1.400 wagens en 12.000 paarden, geïmporteerd uit Egypte. Over rijk en rijkdom gesproken: Salomo is indrukwekkend gezegend door de HEERE!

Rijk(dom) en het Spreukenboek

Vanuit deze gegevens maken we de overstap naar de Spreuken. Er zijn tientallen spreuken die met rijk en rijkdom te maken hebben. Gezien het bovenstaande kan het dan ook niet anders dat Salomo iets schrijft over dit onderwerp. Er zijn teksten die op een directe manier wijzen naar rijk en rijkdom. Maar er zijn er ook die er op een indirecte manier op doelen: dan gaat het over gevulde schuren, schat of schatten, inkomsten of goed, een zegenende ziel. (Voorbeelden: Spr. 3: 9 en 10; 10: 15a; 11: 25a; 15: 16 en 17 enz. enz.) Wat eveneens opvalt, is dat verschillende spreuken naast/als een tegenover tegen, arm, arme of armoede voorkomen. Het is of Salomo in het verband (van het noemen van de rijke en rijkdom) ook aandacht vraagt voor de arme. Niet alleen om die vooral niet te vergeten en er zich over te ontfermen. Maar soms vooral om te laten zien dat een arme rijker kan zijn/is dan een rijke. We zetten weer even enkele teksten voor u op een rij die met het onderwerp te maken hebben: Rijk en arm: Spr. 10: 4, 15; 13: 7, 8; 14: 20; 18: 23. Rijk/rijkdom: Spr. 3: 16; 8: 18; 10: 22; 11: 16, 28; 14: 24; 21: 17; 22: 1, 4; 23: 4.

Hoe ter sprake?

De vraag die we ons stellen in deze Bijbelstudie is deze: hoe spreekt Salomo over rijk en rijkdom? Keurt hij het af? Beschouwt hij het te allen tijde als de wortel van alle kwaad? Waarschuwt hij er indringend voor? Of ziet hij het ook als iets positief? Mogen we rijk zijn? Het zijn vragen die ook aan ons gesteld worden. Er wordt de Gereformeerde Gezindte

wel verweten dat zij zich schuldig maakt aan materialisme. Gewezen wordt op het 'dure wagenpark', de besteding aan (dure) kleding en meubelen en soms ook het woongenot. Is deze kritiek terecht? Is het leefgedrag anders dan de gemiddelde burger? Onderscheiden kerkelijken zich op dit gebied niet? Dat zijn vragen die ik n.a.v. dit thema van het Spreukenboek hardop stel. We proberen er een antwoord op te vinden.

Samengevat kunnen dan vier lijnen getrokken worden. De eerste:

1. Rijk/rijkdom als gave

Het is heel mooi dat verschillende spreuken de bron van de rijkdom/het rijk zijn aanstippen. Vraag het vandaag aan een willekeurige 'rijke' en het antwoord zal duidelijk zijn: daar heb ik hard voor gewerkt! Dat heb ik verdiend door goed mijn best te doen. Salomo laat iets anders horen: rijkdom en rijk zijn is een gave van de HEERE. Dat klinkt bijna vreemd in Westerse 21^e-eeuwse oren, maar Salomo is er zelf het bewijs van. De rijkdom in zijn leven is een geschenk van de HEERE! Zie hierboven! Om meteen nog een Bijbels figuur te noemen: heeft Job ook al zijn (nieuwe) rijkdom niet te danken aan de HEERE? Ik lees in Job 42 het volgende: (...) *en de HEERE vermeerderde al hetgeen Job gehad had tot dubbel zoveel*. De HEERE Zelf had de hand in hun rijkdom! Vanuit die gedachte wijs ik u op de volgende spreuken: *Rijkdom en eer is bij Mij*. (Spr. 8: 18) En: *Rijken en armen ontmoeten elkander; de HEERE heeft hen allen gemaakt*. (Spr. 22: 2) Rijk/rijkdom is dus ten diepste een gave van God. Iemand die rijk geworden is heeft dat uiteindelijk niet aan zichzelf te danken maar aan God, Die niet alleen de Bron maar ook de Gever is van alle goed! Zie daarvoor ook Psalm 24: 1: *De aarde is des HEEREN, mitsgaders haar volheid, de wereld en die daarin wonen*.

2. Rijk/rijkdom en de vreze des HEEREN

Salomo kan zeggen en schrijven met Spreuken 10: 4: (...) *de hand der vlijtigen maakt rijk*. Dit past ook wel binnen de manier waarop hij over arbeid/werk en niet-werken (*ga tot de mier, gij luiaard!*) schrijft. Het accent ligt op

de zegen van geregelde arbeid. Zeg maar de trouw in het arbeidsproces, trouw ons werk doen. Eerlijk (!) verkregen inkomsten, ijver op het werk, werpen hun vrucht af. Ik denk hier ook even aan een zinsnede uit het Huwelijksformulier: *En omdat het Gods beschikking is, dat de man in het zweet van zijn aangezicht brood zal eten, zult u trouw en ijverig uw werk doen in het beroep waarin u door God gesteld bent.*

Dat geeft meteen ook de verbinding aan van rijk/rijkdom met de vreze des HEEREN. Aan het besef te maken te hebben met een goddelijk beroep, wat voor werk wij ook doen. Want we weten ook wel dat men op andere manieren aan zijn inkomsten komt..... rijk(om) waar een luchtje aan zit. Ik hoef daar niet verder over uit te weiden. Echte rijkdom is uiteindelijk – zegt een andere spreuk – *het loon der nederigheid, met de vreze des HEEREN.* (Spr. 22: 4) Houd u maar vast: in dat verband wordt er in de Bijbel over rijkdom gesproken. Op een studiedag van de GB zei professor dr. H.G.L. Peels het zo: *‘De omgang met geld en goed is altijd weer ingebed in de relatie met God en de naaste en heeft alles te maken met het geloofsleven en de vroomheid.’*

3. Rijk/rijkdom en haar schaduwzijden

U zult begrijpen dat rijk/rijkdom ook een hele duidelijke andere kant heeft. Sinds de zondeval heeft de mens een gat in zijn hand gekregen. Hij kan niet meer goed met geld en goed omgaan. In plaats van dat hij het geld heeft, heeft het geld hem! We kunnen wat betreft het Spreukenboek dichtbij blijven: Salomo is er zelf een voorbeeld van. Uiteindelijk bracht rijkdom hem geen geestelijke winst maar voerde het hem van God af.

Hij verviel ermee tot afgoderij. Of, om met een apostel te spreken: het werd hem tot een strik! (1 Tim. 6: 9) Er zijn meerdere spreuken die wijzen op de gevaren van de rijkdom of op z'n minst enkele kanttekeningen plaatsen. Voorbeelden:

Spreuken 11: 28: *Wie op zijn rijkdom vertrouwt, die zal vallen; maar de rechtvaardigen zullen groenen als loof.* Spreuken 13: 7a: *Er is één, die zichzelf(!) rijk maakt en niet met al heeft; en één die zichzelf arm maakt en heeft veel goed.*

En de hele bekende spreuk uit Spreuken 30: 8 en 9: *(...) armoede of rijkdom geef mij niet, voed mij met het brood van het mij bescheiden deel. Opdat ik zat zijnde, U dan niet verloochene en zegge; wie is de HEERE?*

Ook in zijn optreden kan de rijke een hautaine houding aannemen, drie voorbeelden: *De arme spreekt smekingen, maar de rijke antwoordt harde dingen.* (Spr. 18: 23) Daarnaast Spreuken 22 vers 7 en 16: *De rijke heerst over de armen(...); vers 16: Die de arme verdrukt om het zijne te vermeederen, en de rijke geeft, komt zekerlijk tot gebrek.* Deze teksten kunnen met anderen aangevuld worden.

Dit zijn allemaal spreuken die wijzen op de schaduwzijde van rijkdom. Er is het gevaar van het vertrouwen op de rijkdom, het bouwen op geld en goederen; op het niet meer beseffen aan Wie al die rijkdom te danken is; op een houding van hardheid en kilheid tegenover de naaste. Wie weet hier geen voorbeelden van te noemen? Heeft de economische crisis o.a. niet hiermee te maken? En: wie is er al niet aan lager wal geraakt dankzij de rijkdom? Wie heeft zichzelf en anderen diep in de schulden gestoken? Moord en doodslag: heeft het er niet mee te maken? Ru-zies over geld, verdeling van erfenissen, verstoorde onderlinge verhoudingen, heeft het er allemaal niet mee te maken? Wat heeft het al niet voor ellende teweeggebracht en brengt het nog steeds niet teweeg? Rijkdom zonder de vreze des HEEREN is de armoede ten top! Rijk zijn en worden zonder de Gever te erkennen, leidt tot hoogmoed en soms tot afval van het geloof. Nog een keer in dit verband de woorden van prof. dr. H.G.L. Peels: *‘Rijkdom kan een springplank zijn naar geloofsafval.’* Hij wijst dan op Spreuken 30: 9.

4. Echt rijk zijn

Het kan niet anders of Salomo wil ook dit zeggen over rijk en rijkdom: de geestelijke rijkdom! Het pas echt rijk zijn. Dit verwoordt hij in een schitterende tekst, Spreuken 10: 22: *De zegen des HEEREN, die maakt rijk, en Hij voegt er geen smart bij.* Of met een vertaling van Luther wat betreft het laatste deel van de zin: zwoegen voegt daar niets aan toe. Hierin ligt de ware rijkdom, dit is het echte geheim: de zegen van de HEERE! Door de HEERE zegen-

gend worden. Leven in afhankelijkheid van Hem, leven uit Zijn hand. Rijk is wie gelovig luistert naar wijsheid! Naar de Opperste Wijsheid.

De stap naar het NT is niet groot meer. Gods grootste Zegen is de Gave van Zijn Eniggeboren Zoon. Hij stijgt ver boven alle aardse zegeningen uit. De Heere Jezus is Degene Die echt rijk maakt en rijk wil maken. Zondaren die genoeg hebben gekregen van alles wat de wereld te bieden heeft. Die niet langer wen-

sen te leven bij het goed dat vergaat. Die de armoede van een leven zonder de Heere hebben leren inzien. En nu door de Heilige Geest leren verlangen naar de echte rijkdom! Dé Zegen die de HEERE geeft aan een ieder die zijn handen ophoudt: dat is de gave van Zijn Zoon! Wie Hem door het geloof kent, is pas echt rijk en komt ook nooit tekort. De Psalm-dichter zingt het: *Hun zal een schat van zegeningen (zie Efeze 1: 1 – 14), in Hem ten erfdeel zijn.* (Ps. 72: 9 ber.)

Gespreksvragen:

1. Noem meer voorbeelden van personen in de Bijbel die rijk waren.
2. Wat heeft de (o.a.) genoemde rijkdom van Salomo u te zeggen?
3. Welke punten brengt Salomo ter sprake in Spreuken m.b.t. rijkdom?
4. Waarom zouden deze spreuken vaak in verband staan van arm/armoede?
- 5a. Bent u het ermee eens dat de Gereformeerde Gezindte materialistisch is?
- 5b. Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wel?
6. Wat is/zijn voor u de grootste schaduwzijde(n) van rijkdom?
7. Wanneer zijn wij pas echt rijk?

Bijbelstudie N.T.

Christus' Hoge priesterschap

Hebreeën 7

Ds. J. MULLER

Meerder dan Melchizedek

De lezers worden aangespoord om acht te geven op de hogepriester, Christus Jezus. Jezus wordt een hogepriester naar de orde van Melchizedek genoemd.

Wie was deze Melchizedek?

Melchizedek komt in één keer op het toneel in Genesis 14 om daarna abrupt te verdwijnen.

Genesis 14 beschrijft de geschiedenis van Melchizedek en Abraham.

Abraham keert terug van de strijd. Uit het niets komt daar Melchizedek hem tegemoet. Hij is koning van Salem. (Jeruzalem). Hij is ook priester. Hier priester van de allerhoogste God genoemd. Hij zegent Abraham. Abraham aanvaardt de zegen en

geeft hem een tiende van de buit. Daarna verdwijnt deze koning-priester weer even abrupt uit Abrahams leven als hij gekomen is.

Melchizedek betekent letterlijk: mijn koning is rechtvaardig. Ook wordt hij koning van Salem genoemd, wat vredevorst betekent. De schrijver, bijgelicht door de Heilige Geest, ziet in Melchizedek een type van Christus. Hij wijst heen naar Christus die Koning van de gerechtigheid en van de vrede is en die Priester is. Opvallend is dat hij wordt genoemd als een man zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsrekening. Hier suggereert de schrijver, dat Melchizedek een eeuwig priesterschap be-

kleedde. Melchizedek wijst in zijn priesterschap heen naar wie Christus is en naar wat Hij zal doen. Zonder begin en einde, gekomen uit de hemelse heerlijkheid om na Zijn kruis en opstanding naar de hemel terug te keren als de Enige en Unieke Hogepriester. Die Hij is tot in eeuwigheid.

Melchizedeks uitnemendheid (4-10)

Aartsvader Abraham is belangrijk voor het Jodendom. Toch stond hij onder Melchizedek. Ondanks zijn grootheid gaf hij tienden en ontving hij een zegen van Melchizedek. De mindere wordt gezegend door wat meerder is (vers 7). Abraham mag groot zijn; Melchizedek is nog groter. Staat Melchizedek boven hem, dan zeker ook boven hen, die uit Abraham voortgekomen zijn. Zijn priesterschap is hoger en meerder dan van de Levieten.

Waarin bestaat dat meerdere dan? Allereerst: De priesters uit de stam van Levi zijn sterfelijke mensen. Het priesterschap van Melchizedek wordt ons getekend als een eeuwig priesterschap.

Vervolgens: toen Abraham boog voor Melchizedek, boog Levi (Abrahams nakomeling) in feite ook al voor hem. Waarom wordt dit gezegd? De lezers van Joodse afkomst, moeten niet aan die priesterdienst van Levi blijven hangen, maar op zien naar de Heere Jezus, waar het priesterschap van Melchizedek op wees.

Abraham erkende Melchizedek als de meerdere. Hoeveel te meer zullen wij Hem eren, in Wiens persoon en werk Melchizedeks gestalte tot zijn volle vervulling komt: Jezus Christus.

Het onvolkomen priesterschap van Levi (11-19)

Was het Levietische priesterschap volkomen geweest dan had in Psalm 110 niet de roep om een andere priester geklonken. Het priesterschap wilde verzoening bewerken tussen God en mens. De zonde moest worden weggenomen. Kon de Levietische priesterdienst dat bewerken? Nee. Deze priesterdienst was daarom een heen wijzen naar een volmaktere dienst. Daarom was het noodzaak dat er een andere Priester naar de ordening van

Melchizedek zou opstaan, dus niet naar de ordening van Aaron (slot vers 11). Die andere Priester was en is: Jezus Christus. Hij is de volkomen Zaligmaker.

Naar de wet kon Jezus nooit priester zijn. Dat hoorde bij het geslacht Levi. De Heere Jezus behoorde echter niet tot de stam van Levi, maar tot die van Juda. Deze stam kende geen priesters (vers 13 en 14). Hij is echter priester naar de ordening van Melchizedek.

De echtheid van Christus' priesterschap wordt dus niet aangetoond uit lichamelijke afstamming van één of andere stam. Maar door Zijn verlossingswerk en door het feit dat Zijn Vader Hem opwekt uit de dood. Naar de kracht van het onvergankelijke leven (vers 16) leeft Hij eeuwig en kan Hij ons dienen als onze noodzakelijke en enige Middelaar, 'een priester tot in eeuwigheid' (vers 17).

Met Christus' priester-zijn in eeuwigheid is de oude Joodse ordening afgeschaft, omdat ze ontoereikend is, zonder kracht vanwege gebrek. 'Want de wet heeft geen ding volmaakt' (vers 19). Het Middelaarswerk van Christus brengt een betere hoop en het is langs deze unieke weg alleen, dat een zondaar behouden wordt. Waarom is Christus' werk uniek? Het is een vraag waar ook wij niet om heen kunnen, als zondaren. Zonder Christus' priesterschap en offerande zijn we als zondaren zonder hoop en zonder God in deze wereld.

Het volkomen priesterschap (20-28)

In de verzen 20-28 wil de Hebreëenschrijver hen die in Christus zijn verzekeren van een betere hoop. De Heere Jezus oefent een heerlijker bediening uit dan elke Joodse priester. 'Hij heeft een uitnemender bediening, als Hij ook de Middelaar van een beter verbond is, hetwelk in betere beloften bevestigd is.' (8: 6). In hoofdstuk 7 wordt benadrukt dat Christus een Hogepriester in eeuwigheid is (3, 17 en 21). Daarbij wordt Psalm 110: 4 aangehaald om deze gedachte te onderbouwen. In dat psalmvers wordt gezegd dat de HEERE gezworen heeft, dat Jezus priester zal zijn in eeuwigheid naar de ordening van Melchizedek. Een blijvend en onveranderlijk priesterschap. "De HEERE heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen". Wat de Heere zegt dat doet Hij. De Heere is een Man van Zijn

Woord. Toen de Heere Jezus in de stilte van de eeuwigheid voor ons Zijn priesterlijke taak op Zich nam om een getrouw Hogepriester te zijn (2: 17) heeft de Heere dat bezworen met een eed dat het zo wis en waarachtig zal zijn tot in eeuwigheid.

Borg van een beter verbond

'Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden'. Om de Joodse christenen nog meer te bewegen zich onvoorwaardelijk over te geven aan Jezus Christus en Hem als Heere te erkennen, komt de schrijver met een nieuw beeld. Jezus de Borg van een beter verbond. Drie belangrijke woorden:

Beter is een sleutelwoord in de brief. Dat begint al in hoofdstuk 1 vers 4. Voortreffelijker of beter geworden dan de engelen. Christus is een betere hoop. Een beter verbond en betere beloften. Het ene en unieke offer van Christus' leven is een betere offerande. Er wordt gesproken dat zij die vervolgd worden omwille van het geloof een beter goed in de hemelen hebben. Hun ogen waren gericht op een beter vaderland. Zelfs als ze hun levens moesten geven, dan wanhoopten ze niet. Ze wisten dat ze een betere opstanding zouden krijgen (11, 35). Door te schuilen achter het bloed van Christus, dat betere dingen sprak dan het bloed van Abel (12, 24). Dat sprak van verlossing, reiniging, vergeving en toegang.

Verbond wordt hier voor het eerst genoemd. Verbond of testament (diatheké). Het betekent hier dat God een verbond aangaat met mensen. Met nadruk geldt dat God het initiatief neemt. In Zijn goedheid treedt God in een verbond met ons mensen op grond van het werk van Zijn Zoon. In de brief wordt dit verbond beschreven als beter verbond.

Borg is een woord dat alleen hier in het Nieuwe Testament voor komt. Dit wordt van Jezus gezegd. Zijn mens zijn wordt in deze naam aangegeven. Deze Borg is iemand die onze noden kent, omdat Hij onder ons heeft gewoond, maar nu zit Hij aan Gods rechterhand als onze Borg. Een borg stond garant voor het uitvoeren van de aangegane verplichtingen. In deze brief zien we dat Jezus in de hemel de borg en vertegenwoordiger is van hen die op aarde uitzien naar de hemel. Hij staat garant voor de thuiskomst van de verlost.

Priesterschap

We worden vanaf de verzen 23-28 gericht op Christus' priesterlijk werk. Het is meerder dan het Joodse priesterschap. Vijf aspecten van Zijn persoon en werk worden ons genoemd. We worden gewezen op Christus onvergankelijk priesterschap, Zijn onbegrensde macht, Zijn tegenwoordig dienstwerk, Zijn zondeloze staat en Zijn volkomen offer.

Zijn onvergankelijk priesterschap (23-24)

De eeuwen door hebben duizenden priesters het Joodse volk gediend. Hoe toegewijd ze ook tot deze dienst waren, de dood kwam en maakte een einde aan hun dienstwerk.

Jezus, omdat Hij in eeuwigheid priester is, heeft een onvergankelijk priesterschap. Daarom kan Hij volkomen zalig maken.

Zijn onbegrensde macht (25a)

Christus' verzoeningswerk heeft een onbegrensde macht. Zijn leven neemt geen einde. Hij leeft eeuwig. Hij kan iedereen volkomen zalig maken. Zijn offer heeft geen aanvulling nodig. Een mens wordt niet gered door een beetje geloof en een beetje eigen inspanning. Zaligheid wordt alleen ontvangen op grond van Zijn verzoeningswerk.

Zijn tegenwoordig dienstwerk (25b)

Hoewel de brief veel zegt over Christus' verzoeningswerk (eenmalig aan het kruis verricht) wordt ook benadrukt wat Zijn huidige werk is voor Zijn volk. Zijn reddingsoperatie is voltooid. Nu ondersteunt en versterkt Hij Zijn kerk door Zijn voorbede. Dag aan dag, uur voor uur bidt Christus voor hen die door Hem tot God gaan. (Rom. 8: 33)

Zijn zondeloze staat (26)

Zelfs de meest toegewijde priesters in het Oude Testament waren zondaren.

Het priesterschap van het Oude Testament benadrukte het belang van uiterlijke reinig-

ging en van rein zijn. Christus' priesterschap is er daarentegen één van inwendige reinheid en volkomen zuiverheid. Zonder zonde.

Zijn leven te midden van Zijn volk wordt met allerlei bijvoeglijke naamwoorden beschreven.

Heilig. Volledig afgezonderd voor het Gods werk en volledig toegewijd aan Zijn Vader.

Onschuldig. Nooit overtrad Hij één van de geboden. Onbesmet. Hij bewaarde Zich rein van deze wereld. Afscheiden. Hij gehoorzaamde de wil van Zijn Vader en liet de boze niet tussenbeide komen. Nu leeft Hij hoger dan de hemelen, oftewel een verheerlijkt leven. De Vader heeft Hem verheerlijkt na Zijn volkomen offer en volledige overwinning. (vgl. 1 Petr. 3: 18-22)

Zijn volkomen offerande (27, 28)

Jezus was niet alleen een volkomen priester, maar ook een volkomen offer. De hogepriester van het Oude Testament offerde geiten en bokken, beide voor de misdaden van hem en het volk. Jezus heeft Zichzelf opgeofferd. Hij gaf Zijn eigen bloed en offerde niet voor Zichzelf. Bovendien moesten de offers in het Oude Testament keer op keer gebeuren. Alle dagen was het nodig. Tevens was er elk jaar het offer op Grote Verzoendag.

Het offer van Christus is uniek in zijn duurzaamheid, zijn zuiverheid, zijn kracht. Hij heeft éénmaal geofferd. Onder de wet hadden de mensen te maken met priesters die net als zichzelf, zwak, gebrekkig en tekort schoten omdat ze mens, onvolkomen en zondig waren. Onze Hogepriester Jezus is daarentegen rein en zonder zonde, 'die in der eeuwigheid geheiligd is'.

Gespreksvragen:

1. Wat weten we van Melchizedek? Wat is de belangrijkste reden van de schrijver om hem te noemen?
2. Hoe laat de schrijver zien dat de Joodse priesterdienst overbodig is?
3. Er worden vijf bijzondere aspecten van Jezus genoemd, die Hem tot priester maken. Bespreek deze aspecten met elkaar. Speciale aandacht vragen we voor vers 25. Wat wil het zeggen dat dit vers in de tegenwoordige tijd staat?
4. Welke praktische gevolgen vloeien voort uit de laatste verzen (24-28)? Pas dit toe in uw eigen leven.
5. Lopen wij niet allemaal het gevaar om met onze 'offers' de Heere Jezus voor de voeten te lopen? 'Niet het offer dat ik breng, niet de tranen die ik pleng...' Hoe werkelijk is dit gevaar om iets toe te willen voegen aan Jezus' volbrachte en volmaakte werk?

Slot

We leren uit dit gedeelte, dat Gods Woord volkomen betrouwbaar is. De Heere heeft gezworen: Gij zijt priester in der eeuwigheid.

Onze zaligheid ligt vast in wat Hij heeft gesproken. In Zijn woorden. De zaligheid hangt niet af van onze gevoelens of stemmingen.

Christus is onze priester in der eeuwigheid. We stellen Hem regelmatig teleur of we vallen Hem tegen. Maar Hij verwerpt ons niet. God houdt Zijn woord en Christus is priester voor hen die Hem liefhebben en op Hem vertrouwen.

God is onze medelijdende Vader. (12: 5-9 en 28) en Christus onze onveranderlijke priester. We worden geroepen om Gods Woord voor waar te houden en dat in herinnering te roepen, ondanks onze zonden en gebreken. Het Woord zegt mij dat Jezus priester is voor eeuwig en dat Zijn offer genoegzaam is tot onze zaligheid. Het geloof richt zich op deze volkomen priester in het Woord mij geopenbaard. Een ander aspect wat we leren is, dat wat Christus gedaan heeft aan het kruis, dat Hij dat eenmaal heeft gedaan. Door het geloof in Zijn verlossing worden we gered. Een redding die de Heere uitwerkt in het leven van elke dag (vers 25). Christus is onze Redder. Hij is de Bewerker van onze zaligheid en het is noodzaak dat we dit weten, dat Hij niet alleen anderen maar ook mij gered heeft. Wanneer we dit weten is het ook zaak dat we van dag tot dag vernieuwd worden in de geloofsovergave aan Hem, vertrouwend dat Hij ons nimmer zal verlaten. Nooit komt u bedrogen met Hem uit. Wat genaderijk!

Van de voorzitter...

Ds. W. WESTLAND

Haiti

Half januari werden we allemaal opgeschrikt door de ramp in Haïti. Een hevige aardbeving kostte vele duizenden het leven. Reddingsbrigades kwamen in actie en konden ruim honderd mensen nog levend onder het puin vandaan halen. Omdat de Stichting „Woord en Daad” daar al jaren goed werk doet, waren we sterk betrokken bij de nood-situatie in Haïti. Nu gaan de weken weer verder, en vragen weer andere gebeurtenissen onze aandacht. Ondertussen is wel de vraag: wat hebben we hiervan geleerd? Want de Heere spreekt tot ons vanuit Zijn Woord, maar Hij spreekt ook in de natuur. Daarom, wat heeft deze aardbeving ons te zegen?

Ik noem allereerst de wederkomst van de Heere Jezus. Bij de voortekenen worden in Mattheüs 24 : 7 ook genoemd: Aardbevingen op verscheidene plaatsen. Daarom horen we in deze ramp in Haïti opnieuw de voetstappen van de Heiland, die komt om de aarde te richten. En zijn we dan bereid, wanneer Hij komt? Een ander facet is de ongestadigheid van het leven. Echtparen waren naar Haïti vertrokken om een adoptiekindje op te halen, maar ze keerden niet levend terug. Wij maken onze plannen, maar het gaat soms heel anders: een hartaanval, een verkeersongeluk... Het leert ons de betrekkelijkheid van zoveel dingen. Wat zijn we gelukkig, als we door genade mogen weten, dat ons leven geborgen is in Christus Jezus. Zoals Paulus getuigt: Hetzij dat we leven, hetzij dat we sterven, wij zijn des Heeren. (Romeinen 14 : 8).

Een derde les uit deze aardbeving is: blijvende hulpvaardigheid. De Heere Jezus heeft al gezegd: „de armen hebt gij altijd bij u!” (Mattheüs 26 : 11). Wat hebben we zelf veel, ondanks geluiden van verminderde koopkracht en economische crisis.

Van het vele dat we hebben, mogen we uitdelen aan mensen, die weinig of niets hebben. Soms lijkt onze hulp als een druppel op een gloeiende plaat, maar toch moeten we bezig

blijven. Financieel en door biddend meelevend. We wensen de mensen, die uitgegaan zijn om hulp te verlenen in zulke barre omstandigheden als Haïti, Gods kracht en nabijheid toe.

Ambtsdragers

In de afgelopen weken zijn in de meeste gemeentes weer ambtsdragers bevestigd. Voor het eerst, of voor een nieuwe periode. Ondanks de sombere geluiden, dat je her en der hoort, zijn er toch weer vele ouderen en jongeren bereid gevonden om de Heere en Zijn gemeente te dienen in het ambt. Daarbij zijn er ook heel wat, die lid van de mannenvereniging zijn. Ik hoop, dat u niet bedankt voor de mannenvereniging. Ook al zult u door ambtelijke bezigheden wel eens een verenigingsavond moeten missen. Het is toch goed om de band aan te houden. En het onderzoek van Gods Woord wil uw ambtswerk stimuleren en verdiepen. Veel wijsheid en zegen toegewenst. De Heere geve, dat u met blijdschap bezig mag zijn in het ambt. Of zoals ons bevestigingsformulier zegt: met een volvaardig gemoed!

Huishoudelijke vergadering

Deze wordt gehouden op D.V. zaterdag 10 april 14.00 uur in het gebouw van de Driestar in Gouda. Naast praktische zaken, wordt ook een bezinnend onderwerp gehouden. Ik hoop, dat u deze middag in uw agenda zet. We hopen op een goede ontmoeting.

Tenslotte

Een hartelijke groet, mede namens de andere bestuursleden,

In the picture

HSV nodig?

Ds. P.J. TEEUW

Voor de meeste lezers zullen de letters HSV wel bekend voorkomen. Ze staan voor *Herziening van de Statenvertaling*. Eind dit jaar hoopt de stichting die hiermee bezig is een volledig herziene Statenvertaling op de markt te kunnen brengen. Is dit nu wel nodig?

'Jeugd heeft moeite met Bijbellezen', zo kopte het RD in de maand december. Het LCJ (Landelijk Contact Jeugdwerk in de Christelijke Gereformeerde Kerken) had een onderzoek gehouden onder 3300 jongeren uit haar achterban. Eén van de conclusies was: Een meerderheid(!) van de jongeren die persoonlijk uit de Bijbel leest, begrijpt soms of nooit wat er staat.

In diezelfde krant stond op de opiniepagina een samenvatting van een reactie, die prof. dr. A. Baars, chr. geref. hoogleraar, op de enquêteresultaten had gegeven. We lezen daarin: 'Het mag ons tot dankbaarheid stemmen dat één van de uitkomsten van de enquête is dat heel wat jongeren regelmatig persoonlijk in de Bijbel lezen, al vind ik het aantal dat het zelden of nooit doet toch erg verontrustend. Vooral drie dingen vielen mij op bij de passages die hierover gaan'. Bij het tweede punt van deze drie dingen schrijft Baars dan: 'Een ander aspect is de grote variëteit aan Bijbelvertalingen die onze jongeren gebruiken. Het is bekend dat lang niet alle genoemde vertalingen even betrouwbaar zijn. Dan is het natuurlijk goed om vertalingen te vergelijken. Maar is iedere jongere op grond van de vergelijking van twee of meer vertalingen in staat om de eigenlijke betekenis van de tekst te bepalen? Ik heb daarbij mijn grote twijfels. Daarom vroeg ik me bij het lezen van de regels die hieraan in het rapport gewijd zijn af, of hierbij niet meer leiding gegeven moet worden'.

Toen ik dit las, dacht ik: nu zal prof. Baars wel wijzen op de HSV. Hij wijst er op dat

predikanten in de prediking een helder taalgebruik moeten hanteren, en dat 'dierbare' uitdrukkingen goed uitgelegd moeten worden enz. Hij wijst op het nut van het lezen van een dagboek en hij vraagt zich af of het misschien mogelijk is om een boek uit te geven met beknopte kanttekeningen bij de Bijbeltekst, speciaal om jongeren te helpen bij het verstaan van de Bijbel. Ik dacht: waarom wordt niet verwezen naar de HSV? Nu weet ik wel, dat dit punt bij sommigen gevoelig ligt. En ik vermoed dat Baars daarom de HSV niet noemt. Maar laat ook deze enquête niet eerlijk zien, dat het taalgebruik van onze SV uit de 17^e en 18^e eeuw voor jongeren (en laten we er maar eerlijk aan toevoegen: ook voor veel ouderen) moeilijk is geworden? Nu grijpen jongeren inderdaad naar allerlei vertalingen, die echt niet altijd betrouwbaar zijn. Laat dit niet zien, dat de HSV nodig is? Daarbij komt dat bovengenoemd onderzoek ook laat zien, dat 'meer dan de helft van de jongeren die de Bijbel begrijpt, geen moeite heeft met een levenspraktijk die God concreet verbiedt'. Hoe zit het dan wel niet met die jongeren, die nauwelijks iets van de Bijbel begrijpen! Als dit echt zo is, dan mag u de vraag beantwoorden: is de HSV wel nodig? En dan gaat het me nog niet eens om het gebruik ervan in de kerkdiensten, ik begrijp best dat voorzichtigheid geboden is, en dat niet iedere gemeente daar direct aan toe is, maar laten we niet om het werkelijke probleem van een moeilijk leesbare Bijbeltekst heenlopen. Zelfs de HSV is nog moeilijk genoeg. Maar ik vermoed dat heel veel ouders met opgroeiende kinderen, ook in die kerken en gemeenten, waarin men misschien wel afwijzend staat tegenover de HSV, blij zullen zijn, wanneer hun kinderen naar de HSV grijpen en niet meer naar allerlei andere vertalingen, zoals de NBV. Laten we de werkelijkheid wel onder ogen durven zien. Een krant als het RD doet er alles aan om bij de tijd te zijn. Denk aan de laatste wijzigingen in de bijlagen, punt uit en punt komma.

Er wordt precies ingespeeld op trends in onze tijd. Mooi. Maar waarom zouden wij dan onnodig de kloof op het gebied van Bijbeltaal handhaven, met alle gevolgen dan dien, zoals bovengenoemde enquête laat zien?

En als ik de mannenverenigingen een raad mag geven: laat eens iemand de brochure 'De Statenvertaling herzien' op uw vergadering bespreken, die het bestuur van de stichting HSV heeft uitgegeven.

Hoe gastvrij ben ik?

Ds. J.P. NAP

De Werkgroep Educatief Beraad (WEB) is al jarenlang een samenwerkingsverband van onze Mannenbond, de Vrouwenbond, de Zondagsscholenbond en de HGJB. Daar spraken we recent over het thema 'gastvrijheid' met het oog op een artikel in de bladen van elke bond. U leest nu het artikel voor onze Hervormde Vaan.

Binnenkomen?

Juist als ik dit artikel wil gaan schrijven, gaat de bel. Er staat iemand voor de deur. Wie komt mij nu storen? Iemand die mij spreken wil. Iemand met een bepaalde nood. Maar het komt nu wel zeer ongelegen. Ik wil juist dit artikel over gastvrijheid gaan schrijven. Ik ben zeer geconcentreerd. Had die persoon niet even kunnen opbellen? En een afspraak maken? Ik besluit om hem toch binnen te laten. Ik kan hem toch ook maar niet zo laten staan of wegsturen?

Al spoedig begint hij over zijn problemen te spreken. Er zijn gelukkig ook lichtpunten in zijn leven. Voortdurend gaat het door mijn hoofd: Gastvrijheid. Daar moet ik over schrijven. Hoe gastvrij ben ik nu zelf? Er ligt een kans en een roeping op mijn weg. Gaandeweg

raken we in een mooi gesprek verwickeld. En op zeker moment zegt mijn gast, dat hij zeker weet, dat er zegen ligt op dit gesprek en dat het nog wel eens dienstig kan zijn voor een preek. Normaal gesproken zou ik me aan zo'n opmerking toch wel wat geërgerd hebben; je wordt ingepakt waar je bij zit. Eerst zomaar binnenkomen en dan ook nog zeggen, dat het leerzaam voor me is. Nu denk ik echter: of dienstig voor een artikel over gastvrijheid. Langzamerhand gaat mijn hart meer voor deze persoon open en voel ik me ingewonnen tot gastvrijheid. Na bijna een uur stapt hij op. Ik ben een hele ervaring rijker. En mijn artikel begint dankzij mijn gast anders dan ik van plan was.

- Herkent u deze situatie, dat iemand ongelegen bij u komt?
- Hoe zou u in zo'n geval handelen?

Een bijbelse les

In Hebr. 13:2 spoort de apostel aan om de herbergzaamheid niet te vergeten. De HSV gebruikt hier het woord gastvrijheid. In het Grieks staat filoxenia. Dit betekent letterlijk: liefde tot de vreemdeling. We zullen allereerst

moeten denken aan de medegelovige vreemdeling. Wellicht vooral rondreizende predikers. De filoxenia ligt in het verlengde van de filadelfia in vers 1, de broederlijke liefde.

We moeten deze aansporing lezen in het verband van de hele brief aan de Hebreëen. We horen in de voorgaande hoofdstukken een geweldig getuigenis over het verzoenende werk van de Hogepriester Jezus Christus. Het gelovig zien op deze overste Leidsman en Voleinder des geloofs, en Hem volgen, is de enige weg ten leven. Maar het gaan op die weg achter de Heere is geen zaak van zondags alleen, maar van het gehele leven. Vandaar de aansporing tot het christen zijn in de dagelijkse praktijk.

Daarbij behoeven we ons niet tot medegelovige vreemdelingen te beperken. Ook anderen komen in het vizier. Om in gastvrijheid een vreemdeling te behandelen zoals je zelf behandeld zou willen worden. Het kan wel een engel zijn. Je laat toch geen engel buiten staan?! 'Engel' betekent: gezondene. God zendt deze mensen tot ons, opdat we hen ontvangen als door Hem op onze weg geplaatst. We zien dit mooi in de geschiedenis van Abraham in Gen. 18:1-15, waar de apostel in vers 2 aan herinnert: dat sommigen hierdoor onwetend engelen hebben geherbergd.

Iedereen die Gen. 18 leest, weet al direct aan het begin dat het de HEERE is Die bij de eikenbossen van Mamré aan Abraham verschijnt. God laat Zich aan hem zien. Maar Abraham heeft natuurlijk niet door, dat het de HEERE is. Hij ziet alleen maar plotseling drie onbekende vreemdelingen voor zich staan.

Het is op het heetst van de dag. Het werk ligt stil en het is siësta, zoals in zoveel warme landen. Opmerkelijk, dat Abraham snel reageert als hij die mannen ziet en op hen af snelt. Op een uur, waarop niemand gestoord wil worden, is Abraham één en al activiteit, nu onbekenden zijn tent naderen.

Wie is er nu bevoorrecht? De vreemden die gastvrij onthaald worden of Abraham die hen bij zijn tent ontvangt en een welvoorzien maaltijd voorzet?

In vers 3 horen we het antwoord op deze vraag. Abraham zegt tot die mannen: "Heere, heb ik genade gevonden in Uw ogen, o gaat toch niet van Uw knecht voorbij." Het zal voor Abraham een grote gunst zijn als die onbekende mannen zijn gast willen wezen.

- Abraham leefde in een heel andere cultuur dan wij. Wat kunt u toch van de houding van Abraham leren?
- Bespreek het verband van deze geschiedenis met Matth. 25:35c. Komt Abrahams houding ook voort uit zijn rechtvaardigheid? Wat heeft dat ons te zeggen?

Een open huis – een open hart

Iemand schreef in verband met gastvrijheid: "Het gaat er niet om wat je hebt, maar met wie je het kunt delen" (Kees Zeelenberg, HGJB). Dat verwoordt een levenshouding, waarin je niet gericht bent op je bezit, maar op je naaste. Nog voordat ons huis voor een ander open staat, zal eerst ons hart voor die ander open staan. Ben ik in mijn gedachten alleen gericht op mezelf, op mijn plannen, op mijn tijd, of ben ik ook gericht op mijn naaste, die ik zal liefhebben als mijzelf? Gastvrijheid is je richten op de behoeften van anderen.

Wie 's morgens opstaat en alleen zijn eigen agenda onder ogen ziet, zal blind zijn voor de ander. Het is goed om met een geest van herbergzaamheid de dag in te gaan. Het aan de Heere overlatend wie Hij op je pad zal zetten en voor wie je gastvrij tot zegen zult kunnen zijn.

Hier heeft ook mee te maken, hoe onze verhouding tot de Heere is. Voor wie het een wonder is geworden, dat hij bij God in Zijn huis mag komen (Psalm 84), en voor wie daar ontdekt heeft dat ook Gods hart voor hem open staat als een hart van barmhartigheid en ontferming, voor die zal het meer en meer een gunst zijn om ook voor andere mensen zijn hart open te hebben. En dat ook in barmhartigheid en ontferming. Op zijn tijd ook in gastvrijheid. Van God geleerd.

- Een open huis – een open hart: Hoe verhoudt zich dat tot de door ons vaak geroemde privacy?

Ook op de mannenvereniging...

Het is donderdagavond. De mannen zijn weer gekomen op de verenigingsavond. Eén heeft de inleiding in het bijzonder voorbereid. Juist staat de voorzitter gereed om de vergadering te openen, als er op de deur wordt geklopt. Hè, wat is dat nu? Toe, we willen beginnen. Een redelijk onbekend gemeentelid staat in

de deuropening. Hij is nog nooit op de vereniging geweest. Hij las erover in het kerkblad. Vandaar... Hoe reageren de broeders? Schrikken ze? Of schikken ze zich?

- Hoe gastvrij bent u als mannenvereniging voor hen die nieuw komen?

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijzigingen hebben plaats gevonden: 1) De Hervormde MV te Schoonhoven (blz. 14) heeft een naam gekregen: "Bartholomeus". En een nieuwe secretaris: dhr. W. den Besten, Beneluxlaan 61B, 2761 HE Schoonhoven.

2) De MV "Calvijn" te Zoetermeer (blz. 9) heeft een nieuwe secretaris: dhr. G.M. van Loenen, Dr. J.W. Paltelaan 168, 2712 RZ Zoetermeer.

3) De MV "Onderzoek de Schriften" te Kootwijkerbroek (blz. 17) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. E. Jansen, Laageinderweg 47, 3774 TC Kootwijkerbroek.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Themadag Veenendaal op D.V. 20 maart 2010

De commissie themadagen van de Bond van Hervormde Mannenverenigingen op G.G. en de Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen in Nederland nodigt u hartelijk uit voor het bijwonen van een themadag op D.V. zaterdag 20 maart 2010 in gebouw Maranatha (naast de Julianakerk), Prins Bernhardlaan 26 te Veenendaal. Jong en oud hartelijk welkom (ook dames).

Thema:	Tekenen der tijden (in theologisch en praktisch opzicht)
Spreekers:	Ds. W. Westland, Ridderkerk en ds. D. van der Zwaag, Veenendaal
Dagvoorzitters:	Ds. A. Jonkman en ds. A.D. Poortman, beiden uit Veenendaal
Aanvang:	10.00 uur
Inloop v.a.:	09.30 uur
Middagpauze:	11.45 - 12.30 uur
Sluiting:	± 14.00 uur
Info:	A. Thoutenhoofd, secretaris, telefoon 0318-529443, athoutenhoofd1@solcon.nl

Kosten: collecte ter bestrijding van de onkosten

Voor een lunch wordt gezorgd.

Graag tot ziens op 20 maart 2010.

Boekbesprekingen

Arthur W. Pink, **Roemt Zijn deugden**, De eigenschappen van God, uitg. De Banier 2009, 112 blz., prijs € 14,90.

Dit is geen boek dat men in één keer uitleest. Zeker niet als men alle tekstverwijzingen wil nazoeken. Wie dat doet is bezig met gedegen Schriftonderzoek; en wel aangaande de deugden of eigenschappen van God die hier aan de orde komen. Zo horen we van Zijn algenoegzaamheid, onveranderlijkheid, lankmoedigheid enz. Ook de toorn van God wordt een deugd genoemd en wel "net zozeer als Zijn trouw, macht of barmhartigheid" (blz. 101). Toch kan men de vraag stellen of Gods toorn een 'wezenskenmerk' genoemd moet worden. Wellicht is het beter om Zijn toorn te bespreken bij Zijn rechtvaardigheid. Deze laatste wordt in dit boek niet afzonderlijk besproken. Het (enigszins kritische) 'Woord vooraf' is van de hand van ds. C. Sonneveld uit Canada. A.W. Pink leefde van 1886-1952.

J.P. Nap

Elke dag van de partij, dagboek 2008, Bas van der Vlies, uitgave van Uitgeverij De Banier. Prijs € 16,95.

Dit is een dagboek van SGP-voorman Bas van der Vlies. Dit dagboek gaat over het jaar 2008. Inderdaad, was hij elke dag van de partij. Van de partij betekent niet, dat hij alleen voor de SGP werkzaam was. Wel neemt het politieke werk veel tijd in beslag. Maar hij was ook van de partij als ambtsdrager in de kerkelijke gemeente Maartensdijk. Tevens was hij thuis van de partij voor zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en voor de familie, al moest dat wel eens gedeeld worden met andere werkzaamheden. Maar het meeste heeft betrekking op het werk als SGP-voorman in de Kamer en de neven-functies die daarmee in verband staan. Wie interesse heeft, kan door dit dagboek inzicht krijgen in het politieke werk, wat door Van der Vlies vanuit de Bijbel en door Gods kracht en genade beoefend mocht worden. En wat is en blijft het gebed nodig voor hen, die het Bijbels getuigenis laten horen in de regering. Aanbevelen!

J. van Dijk

Ds. H. Visser (red.): "Varen op bijbels kompas."
Uitgeverij: Den Hertog, Houten.
Gebonden. Prijs € 25,90

Jaarlijks verschijnen er legio bijbelse dagboeken van auteurs uit binnen – en buitenland. Aan deze rij werd eind 2009 toegevoegd "Varen op bijbels kompas." Een dagboek met een duidelijk doel. De inhoud richt zich namelijk in hoofdlijnen op alle Bijbelboeken van Genesis tot Openbaring. Elke medewerker neemt enkele Bijbelboeken voor zijn rekening en vestigt daarop de aandacht. Het bijzondere in dit dagboek is dat ook onbekende schriftgedeelten aan de orde komen. In deze tijd neemt de bijbelkennis sterk af. Nu krijgt de lezer een dagelijkse leeswijzer door heel de Schrift heen. Het bevordert niet alleen kennis van de Bijbel, maar geeft ook onderwijs in geloofszaken. De scribenten zijn allen hervormde predikanten, o.a. ds. A. Beens, ds. J. Belder, ds. G.D. Kamphuis, dr. P. Koeman, ds. A.J. Mensink. Het is een keurig uitgevoerd dagboek met een rijke inhoud. Van harte aanbevolen aan alle leden van onze M.V. Neem en lees!!

M.P.

Dr. Ir. J. van der Graaf,
Ook zij hadden wat te zeggen,
opnieuw 25 miniatures over reisgenoten,
uitgeverij Groen, Heerenveen, 2009,
336 blz., € 14,50.

Van der Graaf haalt persoonlijke herinneringen op aan personen, die naar zijn oordeel niet vergeten mogen worden. Hij ontmoette ze voornamelijk tijdens zijn werk als algemeen secretaris van de Gereformeerde Bond in de Nederlandse Hervormde Kerk. Het boek is een vervolg op "Zij hadden wat te zeggen" (2004). Van der Graaf geeft hoofdmomenten aan uit hun werk en illustreert dat met letterlijke fragmenten uit hun publicaties. Voor een belangrijk deel kregen ze publieke bekendheid, zoals de hoogleraren in de theologie H. Ridderbos, C. Graafland en J.P. Versteeg, en predikanten als K. Exalto, J.H. Velema, L. Vroegindewey, W.C. Lamarin, Jac. van Dijk en W. Glashouwer. I.t.t. het eerste boek worden nu door Van der Graaf ook vrouwen voor het voetlicht geplaatst, zoals mevr. A.M. Harkema-Visch die 15 jaar presidente was van de Bond van Nederlandse Hervormde Vrouwenverenigingen. Verder spreekt Van der Graaf met waardering over zijn schoonmoeder, mevr. E. Paisier-Verhoeven. Ik heb het boek met vreugde gelezen. Eveneens is het voor mij leerzaam geweest. Troostvol is de opmerking dat niet alleen publiek bekende personen in Gods Koninkrijk betekenis hebben gehad. Duizenden mensen die niet aan de weg timmeren, hebben mede hun van God gegeven plek. Want het hart van de kerk klopt in de gemeente. Het is vooral voor een jongere generatie van groot belang om te weten wat mensen in het verleden heeft bewogen. Daarom beveel ik dit boek van harte aan!

Ds. J.H. Lammers

Het hart naar Boven.
Ds.G. Boer. Uitg. De Banier,
140 blz. 15,90 euro.

Dit boek van de oud-voorzitter van de Gereformeerde Bond gaat over de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal. Het zijn catechismuspreken over de zondagen 25, 27, 28, 30 en 31. Ze kunnen evt. gebruikt worden voor leerdiensten, de liturgie staat er ook bij.

Degenen die de schrijver hebben meegemaakt in een van de gemeenten waar hij gewerkt heeft: Eemnes-Buiten, Putten, Gouda, Lunteren, Huisen, Katwijk aan Zee of Zoetermeer tussen 1943 en 1972 zullen graag deze preek (her)lezen. Anderen hebben wellicht het boek van dr. ir. J. van der Graaf over ds. G. Boer gelezen: "Passie voor het Evangelie" en willen nu wel meer van hem zelf lezen. Weer anderen verdiepen zich graag in de vragen rond de beide sacramenten en vinden hier dan een Bijbels geluid. Mogelijk kunnen deze preken dienen bij een inleiding op de mannenvereniging. We willen dit boek uiteraard van harte bij u aanbevelen. Ter introductie schrijf ik de laatste zinnen van de laatste preek over:

"Ik vermaan u de belofte van het Evangelie met een waar geloof te omhelzen, de tucht over uw geweten en gezinnen te handhaven en er onder te buigen. Want let op de deur. De Deur is nog altijd Hij, Die zegt: Ik open en niemand sluit en Ik sluit en niemand opent"

ADG.

Overlijdensbericht

Met droefheid geven wij u kennis dat de Heere uit ons midden heeft weggenomen ons oud-lid en oud-penningmeester

JOHANNES MARINUS BIESHAAR

op de leeftijd van 67 jaar.

De Heere gedenke zijn vrouw en kinderen in dit grote verlies.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
„Onderzoekt de Schriften"

Scherpenzeel, 29 december 2009.